

การศึกษาความสามารถในการอ่านคำพื้นฐาน จากการใช้ชุดการสอนด้วยเพลงของนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนประเสริฐอิสลาม

ปรัชญา รติศานต์พงศ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำพื้นฐานก่อนและหลังจากการใช้ชุดการสอนด้วยเพลงของนักเรียนโรงเรียนประเสริฐอิสลามที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการอ่านคำพื้นฐาน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากแบบการทดสอบสติปัญญา Wechsler Intelligence Scale for Children Third Edition ฉบับภาษาไทย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบทดสอบ Wide Range Achievement Test-Thai ได้ระดับสติปัญญาอยู่ระหว่าง 90-109 และมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ประจำหน่วย เพลง บัตรภาพ บัตรคำ ใบงาน และแบบประเมินความสามารถด้านการอ่านคำพื้นฐาน ที่มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.8 ขึ้นไป ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยชนิด One Group Pretest - Posttest Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติ Nonparametric แบบ The Wilcoxon Matched - Signed - Ranks Test จากการวิจัยพบว่า หลังการสอนด้วยชุดการสอนด้วยเพลง กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านคำพื้นฐานด้านความเข้าใจ และด้านความจำสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนได้รับการสอนทุกด้าน คะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการอ่านคำพื้นฐาน ความเข้าใจ และความจำของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนน้อยกว่าก่อนเรียนทุกด้าน แสดงให้เห็นว่า หลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถใกล้เคียงกันมากขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับคะแนนความสามารถด้านการอ่าน ด้านความเข้าใจ และด้านความจำ ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ : ความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชุดการสอนด้วยเพลง การอ่านคำพื้นฐาน

* บ้านเลขที่ 29/737 ถ.พระราม 2 ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 74000

A Study on the Reading Ability in Basic Words of Students with Learning Disabilities by Using a Musical Learning Set at Prasert Islam School

Prachaya Ratisanphong*

Abstract

The objective of this study was to compare the basic words reading ability of students with learning disabilities at Prasert Islam school before and after using a musical learning set. The study samples were students with learning disabilities in the prathom suksa 2 and 3 at Prasert Islam school with. measured their abilities by using the thai translation edition of the wechsler intelligence scale for children 3rd edition (WISC-III), and their learning achievement by using the wide range achievement test-thai (WRAT-THAI). Research tools comprised of learning management plan, educational music, pictorial cards, vocabulary flash cards, exercises and the assessment exercise on reading ability in basic words with at least 0.8 confidence coefficients. This research model was one group pre-test – post-test design. Statistical analysis comprised of mean ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D.) and nonparametric statistics in the wilcoxon matched-signed – ranks test. Results found that after using a musical learning set, students with learning disabilities had better mean scores of the basic words reading ability than before using the musical learning set in all aspects both of understanding aspect and memory aspect and students with learning disabilities had standard deviation of the basic words reading ability lower than before using the musical learning set in all aspects both of understanding aspect and memory aspect. The finding indicated that the experimental group had a more similar than before the experiment. Hypothesis testing result found that students with learning disabilities had different mean score of the basic words reading ability between before and after using the musical learning set in all aspects both of understanding aspect and memory aspect at 0.05 significant statistic level.

Keywords : Learning disabilities, Musical learning set, Reading basic words

* House No.29/737 Rama 2 Road Phanthalai Norasing sub-district Mueang district Samut Sakhon province 74000 Thailand.

บทนำ

ชีวิตของมนุษย์ทุกคนย่อมต้องมีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่มีใครที่จะอยู่ได้โดยปราศจากสังคม และการอยู่ร่วมกับคนในสังคม จะต้องมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ความสนใจ เพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุขและพัฒนาไปข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการติดต่อสื่อสารจึงเข้ามามีส่วนสำคัญในการเชื่อมโยงมนุษย์ทุกคนเข้าด้วยกัน สังคมปัจจุบันเป็นสังคมใหญ่ที่เจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะอยู่ไกลกันต่างจังหวัดหรือต่างประเทศ ก็สามารถติดต่อกันและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ผ่านอินเทอร์เน็ต ดังนั้นการสื่อสารและการเรียนรู้จึงไม่ได้จำกัดอยู่ที่การเดินทางไปพบกัน การไปเรียนที่โรงเรียน การสนทนาผ่านโทรศัพท์ หรือการเรียนผ่านสัญญาณดาวเทียมเพียงอย่างเดียว เทคโนโลยีได้พัฒนาเพิ่มช่องทางในการสื่อสารและการเรียนรู้ ผ่านเครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้ที่มีทักษะการอ่านที่ดีจะได้ประโยชน์และสามารถพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นทักษะการอ่านจึงมีความสำคัญในการดำเนินชีวิตกับมนุษย์ในสังคมปัจจุบันเป็นอย่างมาก

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ (2551) จึงได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทย มุ่งพัฒนาทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยรักการอ่าน เพราะทักษะการอ่านจะนำไปสู่การเรียนรู้ในทุกแขนงวิชา การอ่านสำหรับนักเรียนในโรงเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในโรงเรียนนั้น ต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นการอ่านจึงสำคัญที่สุดในหลักสูตรทุกระดับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งจำเป็นที่ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้เห็นถึงความสำคัญของการอ่าน และเอาใจใส่ต่อการอ่านอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการอ่านของนักเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งจะเป็นรากฐานสำหรับการอ่านในระดับสูงต่อไป ดังนั้นนักเรียนที่มีทักษะการอ่านที่ไม่ดีหรืออ่านหนังสือไม่ได้ก็จะเรียนหนังสือวิชาต่างๆ ไม่ได้ สุดท้ายนักเรียนจะต้องออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่อายุน้อย เมื่อต้องไปประกอบอาชีพก็ต้องอาศัยทักษะในการอ่าน เมื่ออ่านไม่ได้ก็ทำให้มีข้อจำกัดในการประกอบอาชีพ สุดท้ายก็จะ เป็นภาระให้กับสังคมและประเทศชาติ

สิ่งที่ทำให้เด็กอ่านหนังสือไม่ได้หรืออ่านหนังสือได้ไม่คล่องนั้น อาจเกิดจากปัจจัยด้านการขาดแรงจูงใจต่อการเรียนของเด็ก ทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ อาจเกิดจากปัจจัยทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่ทำให้เด็กขาดโอกาสในการเรียน และอาจเกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวกับปัญหาทางกายภาพของเด็ก เช่น เด็กมีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กมีภาวะความเจ็บทางร่างกายเรื้อรังทำให้ขาดเรียนบ่อย และอาจรวมถึงปัญหาความผิดปกติทางสมองที่ส่งผลให้เด็กมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ซึ่งปัจจุบันจะพบเด็กที่มีภาวะความบกพร่องทางการเรียนรู้น่าขึ้น ความบกพร่องทางการเรียนรู้ นับเป็นอุปสรรคสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนรู้

ดังนั้นการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียนทั่วไป เมื่อนำมาใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้แล้ว อาจไม่ได้ผลตามที่ครูผู้สอนคาดหวังไว้ เพราะความบกพร่องทางการเรียนนับเป็นอาการผิดปกติทางสมองในกระบวนการรับรู้ ทั้งด้านการอ่าน การเขียน การสะกดคำ และการคำนวณ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน สำหรับทักษะทางภาษาในด้านการอ่านนั้น นอกจากเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ เพราะต้องใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้แล้ว ยังมีความจำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวันอีกด้วย สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านนั้น ส่วนใหญ่จะมีปัญหาในเรื่องของความยากลำบากในการจำรูปพยัญชนะและสระ มีความยากลำบากในการอ่านพยัญชนะและสระ มีความยากลำบากในการอ่านคำที่ประสมกับสระและวรรณยุกต์ ตลอดจนเมื่อทำกิจกรรมการอ่านแล้วไม่สามารถเรียงลำดับเรื่องได้ จับข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ จับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ เป็นต้น ทั้งนี้ความรุนแรงของปัญหาดังกล่าวก็จะมีผลแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

จากประสบการณ์การทำงานด้านจิตวิทยาคลินิกของผู้วิจัย มักจะพบเด็กจำนวนมากที่ทางโรงเรียนส่งมาทดสอบทางจิตวิทยา เพื่อค้นหาความผิดปกติทางด้านการเรียนรู้ ปัญหาส่วนใหญ่ที่ครูส่งมาคือ ปัญหาด้านการอ่าน เด็กจำนวนไม่น้อยที่เมื่อทดสอบทางจิตวิทยาแล้วพบว่า เด็กมีความสามารถทางสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย แต่อ่านหนังสือไม่ได้ มีนักการศึกษาหลายท่านทำการวิจัยด้านการสอนอ่านให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน เช่น จินดา อุณทอง (2549) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นเมื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนแล้ว สามารถช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านมีพัฒนาการทางการอ่านสูงขึ้น ดาราณีย์ จันทรหอม (2550) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านคำคล้องจอง พบว่า แบบฝึกการอ่านคำคล้องจอง มีประสิทธิภาพ 94.10/90.63 และความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หลังการทดลองอยู่ในระดับดี นอกจากนี้ยังพบว่า ความสามารถในการอ่านคำก่อนและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตัวอย่างงานวิจัยข้างต้นพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สามารถที่จะเรียนรู้การอ่านผ่านชีวิตประจำวันผ่านการจำคำคู่กับรูปภาพ และเรียนรู้ผ่านการฟังและอ่านคำที่มีสัมผัสคล้องจองได้ดีกว่าการเรียนอ่านตามหลักไวยากรณ์ในภาษาไทย รวมไปถึงบรรยากาศในการสอนที่มีความน่าสนใจและสนุกสนาน สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน แต่ในระบบการศึกษาปกติเน้นการสอนอ่านตามหลักไวยากรณ์ ซึ่งวิธีการนี้เป็นวิธีการที่ค่อนข้างยากและบรรยากาศในการเรียนรู้ไม่ชวนให้เด็กสนใจ จึงทำให้เด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จในการอ่านเท่าที่ควร นอกจากกิจกรรมดังที่กล่าวมาแล้ว กิจกรรมเพลงก็เป็นสื่อการสอน

ที่มีความน่าสนใจ หากมีการใช้คำที่ใช้ในเพลงเป็นภาษาที่ง่ายและเป็นคำที่มีความคล้องจอง มีเนื้อหาที่ไม่ซับซ้อน ทำให้เด็กเรียนรู้ด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน จะส่งผลให้เด็กสามารถที่จะจดจำได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะใช้ชุดการสอนด้วยเพลงเป็นเครื่องมือในการสอนอ่านคำพื้นฐานให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำพื้นฐานก่อนและหลังจากการใช้ชุดการสอนด้วยเพลงของนักเรียนโรงเรียนประเสริฐอิสลาม ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประเสริฐอิสลาม ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาผลการเรียนของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านจำนวน 15 คน ซึ่งเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบความสามารถทางด้านสติปัญญานักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านจำนวน 15 คน ด้วยแบบทดสอบ Wechsler Intelligence Scale for Children-Third Edition ฉบับภาษาไทย ซึ่งพบว่าการทดสอบความสามารถด้านสติปัญญามีนักเรียนจำนวน 9 คนที่มีความสามารถทางด้านสติปัญญา (IQ) อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย คือ มี IQ อยู่ระหว่าง 90 – 109 ส่วนนักเรียนอีก 6 คนที่เหลือมีความสามารถทางสติปัญญา (IQ) ต่ำกว่า 90 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบความสามารถทางด้านสติปัญญา (IQ) ของกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนคนที่	ระดับชั้น	IQ	ผลการคัดเลือก กลุ่มตัวอย่าง
1	ป.3	83	ไม่ใช่
2	ป.3	81	ไม่ใช่
3	ป.3	94	ใช่
4	ป.3	92	ใช่
5	ป.2	96	ใช่
6	ป.2	107	ใช่
7	ป.2	79	ไม่ใช่
8	ป.2	85	ไม่ใช่
9	ป.2	62	ไม่ใช่
10	ป.2	102	ใช่
11	ป.2	86	ไม่ใช่
12	ป.2	95	ใช่
13	ป.2	97	ใช่
14	ป.2	95	ใช่
15	ป.2	102	ใช่

หมายเหตุ : ใช่ หมายถึง เข้าตามเกณฑ์ข้อกำหนดของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่าง
ต้องมีระดับสติปัญญา (IQ) อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย คือ 90-109
ไม่ใช่ หมายถึง ไม่เข้าตามเกณฑ์ข้อกำหนดของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่าง
ต้องมีระดับสติปัญญา (IQ) อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย คือ 90-109

3. นำนักเรียนที่ผ่านการทดสอบความสามารถทางสติปัญญา (IQ) ที่มีค่า IQ อยู่ระหว่าง 90-109 จำนวน 9 คน ทดสอบระดับความสามารถด้านการอ่านด้วยแบบทดสอบ Wide Range Achievement Test-Thai (WRAT-THAI) ผลการทดสอบระดับความสามารถด้านการอ่านพบว่า มีนักเรียนจำนวน 7 คนที่มีระดับความสามารถด้านการอ่านอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนอีก 2 คน มีระดับความสามารถด้านการอ่านเทียบเท่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบระดับความสามารถด้านการอ่านของกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนคนที่	ระดับชั้น	IQ	ระดับ ความสามารถ ด้านการอ่าน	ผลการคัดเลือก กลุ่มตัวอย่าง
3	ป.3	94	ต่ำกว่า ป.1	ใช่
4	ป.3	92	ต่ำกว่า ป.1	ใช่
5	ป.2	96	ต่ำกว่า ป.1	ใช่
6	ป.2	107	ระดับชั้น ป.1	ไม่ใช่
10	ป.2	102	ต่ำกว่า ป.1	ใช่
12	ป.2	95	ต่ำกว่า ป.1	ใช่
13	ป.2	97	ต่ำกว่า ป.1	ใช่
14	ป.2	95	ต่ำกว่า ป.1	ใช่
15	ป.2	102	ระดับชั้น ป.1	ไม่ใช่

หมายเหตุ : ใช่ หมายถึง เข้าตามเกณฑ์ข้อกำหนดของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างต้องมีระดับความสามารถด้านการอ่าน ต่ำกว่าชั้น ป.1
ไม่ใช่ หมายถึง ไม่เข้าตามเกณฑ์ข้อกำหนดของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างต้องมีระดับความสามารถด้านการอ่าน ต่ำกว่าชั้น ป.1

สรุปผลการดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านจำนวน 15 คน มีนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางด้านสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย คือ มี IQ อยู่ระหว่าง 90-109 และมีความสามารถด้านการอ่านอยู่ในระดับต่ำกว่าชั้น ป.1 จำนวน 7 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้ง 7 คนนี้มีระดับความสามารถก่อนการทดลองเท่ากันและตรงตามเกณฑ์การวินิจฉัยโรค Learning Disorders ตาม DSM IV ของวินัดดา ปิยะศิลป์ (2545) กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้จะต้องมีระดับความสามารถทางสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์ปกติ แต่มีความสามารถด้านการอ่านต่ำกว่าชั้นเรียนปัจจุบัน 2 ชั้นเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ชุดการสอนด้วยเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย เพลง แผนการจัดการเรียนรู้ บัตรภาพ บัตรคำ ใบงานประจำหน่วยการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยที่ 1 ครอบครัวของเรา คำที่ใช้ คือ ครอบครัว พ่อแม่ พี่น้อง ปู่ย่า ตายาย

หน่วยที่ 2 อาหารประเภทไข่ คำที่ใช้ คือ ไข่เค็ม ไข่ลวก ไข่หวาน ไข่ต้ม ไข่เยี่ยวม้า

หน่วยที่ 3 สัตว์บกสัตว์น้ำ คำที่ใช้ คือ กวาง จระเข้ ชะนี เสือ หมี

หน่วยที่ 4 ผลไม้ คำที่ใช้ คือ ส้มโอ แตงโม ลิ้นจี่ ลำไย มังคุด

หน่วยที่ 5 ผัก คำที่ใช้ คือ กระบี่ ถั่วฝักยาว ผักบุ้ง ผักกาดขาว ฟักทอง

2. แบบทดสอบประเมินความสามารถด้านการอ่านคำพื้นฐาน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วัดความสามารถในการอ่านคำ จำนวน 25 คำ

ตอนที่ 2 วัดความเข้าใจความหมายของคำ จำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 3 วัดความสามารถด้านความจำคำคู่ภาพ จำนวน 25 ข้อ

3. นำชุดการสอนด้วยเพลงและแบบทดสอบความสามารถอ่านคำที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนด้วยเพลงและแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านคำพื้นฐานในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้เกณฑ์พิจารณาถึงความเห็น ดังนี้

คะแนน +1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน 0 สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน -1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

4. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) เลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.0 เป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรง

จากการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการสอน ชุดการสอน และแบบประเมินทักษะการอ่านก่อนและหลังมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 ถึง 1.0 ซึ่งสามารถนำมาใช้ในงานวิจัยได้ นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญบางท่านได้เสนอให้มีการเรียงลำดับแผนการสอนของหน่วยที่ 1 ที่มี 3 แผนใหม่ โดยให้สลับแผนการสอนที่ 3 กับแผนการสอนที่ 2 เนื่องจากเนื้อหาและกิจกรรมการสอนของแผนที่ 3 ง่ายกว่าแผนที่ 2 และเสนอแนะให้ลำดับหน่วยการเรียนรู้จากหน่วยครอบครัว เมनुไซ่ ผลไม้ ผักและสัตว์ เป็นครอบครัว เมनुไซ่ สัตว์ ผลไม้และผัก ซึ่งผู้วิจัยได้นำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการปรับเปลี่ยนก่อนนำแผนไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ One – Group Pretest-Posttest Design ดังนี้

กลุ่มทดลอง	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

เมื่อ E แทน เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

T₁ แทน การวัดความสามารถอ่านคำพื้นฐานก่อนการทดลอง

X แทน การสอนโดยใช้ชุดการสอนด้วยเพลงของผู้วิจัย

T₂ แทน การวัดความสามารถอ่านคำพื้นฐานหลังการทดลอง

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 นำเครื่องมือและแผนการสอนด้วยเพลงที่ผ่านการตรวจสอบเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการทดลองเครื่องมือและแผนการสอนด้วยเพลงกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเรียนอยู่ในช่วงชั้นที่ 1 และยังไม่อ่านคำพื้นฐานไม่ได้ ในโรงเรียน พิบูลย์ประชาสรรค์จำนวน 3 คน

2.2 เริ่มดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ที่เรียนในช่วงชั้นปีที่ 1 ที่ยังไม่อ่านคำพื้นฐานไม่ได้ จำนวน 7 คน โดยระยะก่อนการทดลอง ทำความคุ้นเคยกับนักเรียนและทำการทดสอบความสามารถอ่านคำพื้นฐานของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ก่อนทดลอง (pretest)

2.3 ระยะทดลอง ดำเนินการสอน จากแนวคิดด้านความพร้อมทางภาษาของเด็กที่ว่า เด็กจะเรียนรู้ภาษาได้นั้นจะต้องมีความพร้อมด้านวุฒิภาวะที่เกี่ยวกับร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์แล้วนั้นยังคงไม่พอ เด็กจะต้องได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วย จึงจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้สมบูรณ์ (ประภาพพันธ์ นิลอรุณ, 2530) และจากแนวคิดการสอนอ่านกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538) กล่าวว่า ครูควรใช้เวลาสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ให้มากขึ้นกว่าเด็กทั่วไป โดยใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและสอนตามระดับความสามารถของเด็กแต่ละคน จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยจึงวางแผนการดำเนินการทดลองโดยใช้ชุดการสอนด้วยเพลงเป็นรายบุคคล โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม (ลำดับนักเรียนตามตารางที่ 2) ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยนักเรียนลำดับที่ 3 4 12 และ 14

กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยนักเรียนลำดับที่ 5 10 และ 13

2.4 หลังการทดลองทำการประเมินความสามารถอ่านคำพื้นฐานของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้หลังทดลอง (posttest) โดยใช้แบบประเมินชุดเดียวกันกับการทดลอง

2.5 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล

ผล

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความสามารถด้านการอ่าน ความเข้าใจ และความจำของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยความสามารถทั้ง 3 ด้าน หลังการใช้ชุดการสอนด้วยเพลงสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานลดลงทุกด้าน (ตารางที่ 3) แสดงให้เห็นว่า หลังการใช้ชุดการสอนด้วยเพลง นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีความสามารถด้านการอ่านคำพื้นฐาน ความเข้าใจ และด้านความจำใกล้เคียงกันมากขึ้น บ่งบอกว่าชุดการสอนด้วยเพลงมีประสิทธิภาพช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคำพื้นฐานให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ได้ และเมื่อเปรียบเทียบค่าความสามารถด้านการอ่านคำพื้นฐาน ด้านความเข้าใจ และด้านความจำ ก่อนและหลังการสอน โดยใช้สถิติ Nonparametric แบบ The Wilcoxon Matched Signed Ranks Test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า หลังจากทีนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้รับการสอนด้วยชุดการสอนด้วยเพลง มีความสามารถด้านการอ่าน ความเข้าใจ และด้านการจำ คำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลต่างของคะแนนความสามารถด้านการอ่าน ด้านความเข้าใจ และด้านความจำ ก่อนและหลังรับชุดการสอนด้วยเพลงของกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	กลุ่มตัวอย่าง								
	ก่อนรับการสอน			หลังรับการสอน			ผลต่างของคะแนน		
	การอ่าน	ความเข้าใจ	ความจำ	การอ่าน	ความเข้าใจ	ความจำ	การอ่าน	ความเข้าใจ	ความจำ
1	2	0	7	10	7	19	-8	-7	-12
2	6	1	15	23	22	25	-17	-21	-10
3	15	17	18	25	23	25	-10	-6	-7
4	5	4	22	23	25	25	-18	-21	-3
5	15	7	20	25	24	25	-10	-17	-5
6	18	23	22	25	24	25	-7	-1	-3
7	6	2	12	22	22	25	-16	-20	-13
Χ	9.75	7.71	16.57	21.86	21.00	24.14	-12.29	-13.29	-7.57
S.D.	6.241	8.864	5.593	5.367	6.272	2.268	4.572	8.381	4.158

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน ความเข้าใจ และความจำของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังรับการสอน

ความสามารถด้าน	ช่วงเวลา	N	คะแนนด้านความจำ		Z	Sig.
			Χ	S.D.		
การอ่าน	ก่อน	7	9.57	6.241		
	หลัง	7	21.86	5.367		
ความเข้าใจ	ก่อน	7	7.71	8.864		
	หลัง	7	21.00	6.272		
ความจำ	ก่อน	7	16.57	5.593	-2.371*	0.018
	หลัง	7	24.14	2.268		

หมายเหตุ : ค่า Z หมายถึงคะแนนด้านการอ่าน ความเข้าใจและความจำรวมกัน

อภิปรายผล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำพื้นฐาน ก่อนและหลังจากการใช้ชุดการสอนด้วยเพลงของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ดังนั้นเพลงที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงเป็นเพลงที่มีเนื้อเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็ก มีทำนองที่สนุกสนานสร้างความสนใจเด็กให้อยากทำกิจกรรมการอ่าน ผู้วิจัยจึงเลือกเพลงที่มีเนื้อเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว อาหารประเภทไข่ สัตว์บกและสัตว์น้ำ ผักและผลไม้ ซึ่งเพลงที่ผู้วิจัยเลือกมานั้น เนื้อเพลงจะใช้คำพื้นฐานทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยนำเพลงมาจัดเป็นชุดการสอนที่ประกอบด้วยบัตรภาพ บัตรคำ ใบงาน และกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังตระหนักถึงระดับความสามารถของบุคคล จึงกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง เกณฑ์การวินิจฉัยตาม DSM IV ที่กำหนดไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จะต้องมีความสามารถด้านสติปัญญา (IQ) อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย คือ 90-109 และมีความสามารถในการเรียนต่ำกว่าชั้นเรียนปัจจุบัน 2 ปี

จากการศึกษาความสามารถในการอ่านคำพื้นฐาน จากการใช้ชุดการสอนด้วยเพลงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ พบว่า ความสามารถในการอ่านคำพื้นฐานของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หลังจากได้รับการสอนจากชุดการสอนด้วยเพลง มีความสามารถด้านการอ่านคำพื้นฐานสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสามารถในการอ่านคำพื้นฐาน ด้านความเข้าใจ และด้านความจำ มีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองทุกด้าน ส่วนการกระจายของคะแนน เมื่อดูจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลังการทดลองมีค่าน้อยกว่าก่อนการทดลองทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนอ่านคำพื้นฐานด้วยเพลงช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีความสามารถในการอ่านคำพื้นฐานสูงขึ้น เนื่องจากวิธีการสอนโดยใช้เพลง นั้นเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สามารถจูงใจให้นักเรียนสนใจบทเรียนได้ดีกว่าสื่ออื่นๆ เพลงยังมีจังหวะดนตรีที่เร้าใจ มีเนื้อเพลงที่เป็นคำคล้องจองกัน จำได้ง่าย สร้างความประทับใจให้กับนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนจดจำบทเรียนได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการนำเพลงมาประกอบการสอนของสุจริต เพียรชอบ (2531) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การใช้เพลงประกอบการสอนภาษาไทยจะช่วยให้เด็กเกิดความสุข สนุกสนาน และรู้สึกว่าการเรียนภาษาไทยน่าสนใจ นอกจากนี้การใช้เพลงประกอบการสอนจะทำให้นักเรียนไม่ต้องท่องจำ และทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น เพราะเพลงมีความคล้องจองทำให้จำได้ง่าย และดารานีย์ จันทรหอม (2550) ทำการศึกษาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านคำคล้องจอง พบว่า ความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หลังการทดลองอยู่ในระดับดี นอกจากนี้ยังพบว่า ความสามารถในการอ่านคำก่อนและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นสาเหตุปัจจัยที่ทำให้ความสามารถด้านการอ่านคำพื้นฐานของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้หลังจากได้รับการสอนจากชุดการสอนด้วยเพลงสูงขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์จตุพร ลิ้มมันจริง รองศาสตราจารย์ ดร.สุการต์พิชา ปิยะธรรมวรกุล และดร.สมศักดิ์ ลีลา ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณประภา วิเชียรสิงห์ นักจิตวิทยาคลินิกโรงพยาบาลชลประทาน ที่ให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณบุคลากรโรงเรียนประเสริฐอิสลามและนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จินดา อุ่นทอง. (2549). การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหา

ทางการเรียนรู้. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
คณะศึกษาศาสตร์, สาขาการศึกษาพิเศษ.

ดารานีย์ จันทร์หอม. (2550). การศึกษาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่

ปัญหาทางการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านคำคล้องจอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาการศึกษาพิเศษ.

ประภาพันธ์ นิลอรุณ (2530). การศึกษาความพร้อมในการอ่าน. กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช.

วันิดา ปิยะศิลป์ และพนม เกตุมาน. (2545). ตำราจิตเวชเด็กและวัยรุ่น.

กรุงเทพฯ : บริษัทบียอนด์ เอ็นเทอร์ไพรซ์ จำกัด.

สุจิต เพียรชอบ. (2531). การใช้เพลงประกอบการสอนภาษาไทย. นครสวรรค์ :

ราชภัฏนครสวรรค์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). เทคนิค วิธีการ และสื่อ

สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน เล่มที่ 1.

กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2538). คู่มือครูการดำเนินการสำรวจ

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.